

**Minister for Børn, ligestilling,
integration og sociale forhold**
Manu Sareen
Holmens Kanal 22
1060 København K

København, den 28. november 2014

Kære Manu Sareen,

Fredag den 31. oktober 2014 døde en 85 årig demenspatient på Aalborg Sygehus. Hun var kort forinden fundet på et plejehjem kvalt i den stofsele, som personalet havde brugt til at spænde hende fast til sengen med. Den efterfølgende undersøgelse afslørede, at den fastspændte kvinde havde været uden opsyn i lange perioder om natten.

I dagene efter blev det afsløret, at der tidligere har været tilsvarende dødsfald – eller eksempler på livstruende kvælning - i andre kommuner. Fælles for disse ulykker er, at der ikke var fast vagt tilstede hos de pågældende patienter. Demenspatienterne havde derfor i længere perioder været uden opsyn. En gennemgang af Servicelovens bestemmelser har afsløret, at der slet ikke er klare regler om faste vagter ved magtanvendelse i forbindelse med fastspænding med stofsele.

I kølvandet på ulykken i Aalborg, er det endvidere kommet frem, at mange andre kommuner også mangler interne retningslinjer eller klare procedurer for brug af stofsele til fastspænding af demenspatienter. I kommuner, hvor der i dag findes interne retningslinjer, viser disse samtidig, at de vejledende krav om opsyn til personer, der er spændt fast til en seng, er direkte uforsvarlige, idet de kun anbefaler tilsyn hver halve time i situationer, hvor den fastspændte person ikke har mulighed for selv at tilkalde hjælp. Dette er helt uacceptabelt.

Det er desuden kommet frem, at CE-mærkede bæltter til fastspænding ikke altid er forsynet med en skridtstrop, der kan forhindre, at demenspatienten vrider sig ud af bæltet. Kravet om CE-mærkning kan derfor risikere at give en falsk tryghed, der tilskynder ledelse og personale til at slække på sikkerheden og undlade forsvarligt opsyn.

Hverken lovgivning eller kommunernes praksis tager i dag højde for, at mennesker med en demenssygdom kræver særlig beskyttelse især om natten. Tværtimod er beemandingen på mange plejehjem så lav, at demenspatienter er overladt til sig selv i timevis uden opsyn.

-/ 2

Alzheimerforeningen foreslår derfor, at du tager initiativ til

- **at sikre - om nødvendigt via ændringer i Serviceloven - at der ved fastspænding med stofsele, altid skal være mindst én ansat til stede i samme rum som den fastspændte person, så der hurtigt og uden unødigt forsinkelse kan gribes ind for at forhindre, at fastspændingen medfører alvorlig skade for den fastspændte person.**

Vi henviser til vedlagte notat – *"Altid personale til stede ved fastspænding af demenspatienter"* – hvori der redegøres mere detaljeret for manglerne i lovgivning og den kommunale praksis.

Vi skal samtidig gøre opmærksom på, at Alzheimerforeningen dags dato også har skrevet til Minister for forebyggelse og sundhed Nick Hækkerup med en opfordring til, at han tager initiativ til – om nødvendigt via ændringer i Psykiatriloven – at sikre, at der ved beskyttelsesfiksering fx med stofbælte, altid skal være mindst én ansat til stede i samme rum som den beskyttelsesfikserede person, så der hurtigt og uden unødigt forsinkelse kan gribes ind for at forhindre, at beskyttelsesfikseringen medfører alvorlig skade for den fikserede person. Baggrunden herfor er, at der heller ikke i Psykiatrilovgivningen er krav om fast vagt i forbindelse med beskyttelsesfiksering af patienter med bløde stofbælter.

Vi har samtidigt opfordret Nick Hækkerup til at pålægge Sundhedsstyrelsen at gennemgå sikkerhedsgodkendelse af det fikseringsudstyr, der anvendes ved fastspænding og beskyttelsesfiksering, og tilse, at udstyret både lever op til CE-mærkningskravene og, når der er tale om udstyr, der anvendes i forbindelse med fastspænding eller beskyttelsesfiksering til seng, også lever op til samme krav, som Sundhedsstyrelsen anbefaler for soveseler, der anvendes til børn i dagtilbud.

Vi håber, at du vil se positivt på vores opfordring og tage de nødvendige skridt til at sikre, at intet menneske fremover skal risikere at miste livet, fordi der spares på sikkerhedsforanstaltninger i forbindelse med fastspænding med sele.

Med venlig hilsen

Birgitte Vølund
Landsformand
Alzheimerforeningen

Nis Peter Nissen
Direktør
Alzheimerforeningen